

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

IGA LIIGE LOEBI • ILMUB AASTAST 1925

NR 3 • 26/2/2014

Meeldetuletus
Kaubanduskoja
liikmetele

Arvamus ühtse
käibedeklaratsiooni
kohta

Ettevõtja
küsib

► lk 10

► lk 16

► lk 5

**RIIK PLAANIB AVALIKUSTADA
ETTEVÕTETE TASUTUD MAKSUD**

► lk 6

ISTOCKPHOTO

KODA KUTSUB OSALEMA

**Seminar „Vastutustundlik ettevõtlus kui ekspordi edu võti“
5. märtsil Kaubanduskojas**

Teema olemust ja globaalseid trende tutvustavad Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi ja KPMG Balticsi nõustajad. Oma praktilisest kogemusest ja oodatavast äriedust räägivad kodumaise väiketootja Loodusvägi ning värvitoodete äris oleva Tikkurila inimesed. Juttu tuleb ka Põhjamaades tuntud ja nõutud Luigemärgi keskkonnamärgisest. **Loe lähemalt lk 18 ja 19**

ESTONIAN EXPORT DIRECTORY 2014

Praktiline töövahend, mis sisaldab üle tuhande Eesti ettevõtte andmeid, kes soovivad oma kaupu ja teenuseid välisriikidele viia ja mujalt maailmas partnereid leida. Kogu teave on raamatus inglise, saksa ja prantsuse keeles.

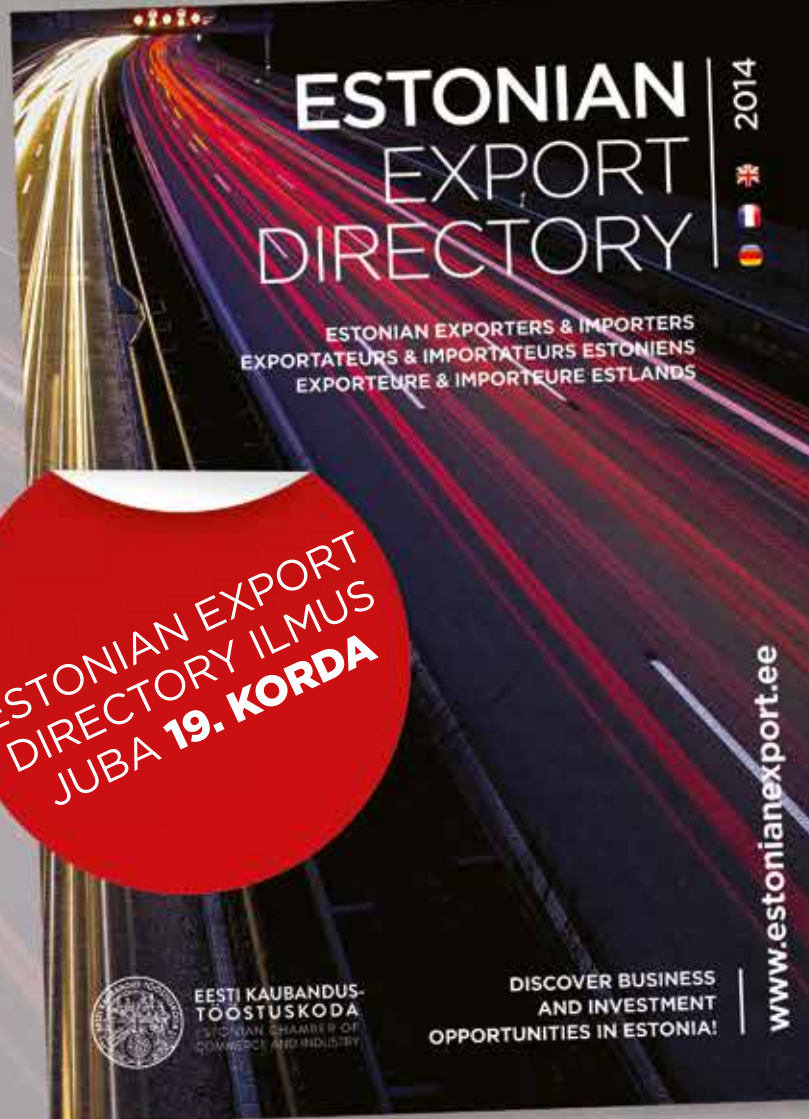
Estonian Export Directory tugevaimaks küljeks on laialdased levikanalid, milleks on suur hulk kaubanduskodasid, impordi-eksporti agentuure, Eesti välisriikide ja EAS-i välisriikide ning muid asjakohaseid organisatsioone peaaegu 80 riigis.

Eesti tutvustamiseks on väljaandes teave järgmistele valdkondadele:

- Eesti äri ja majandus
- Ärikeskkond
- Võtmesektorid
- Asukoht – transport ja logistika
- Väliskaubandus – import ja eksport
- Maksusüsteem ja tööjõuturg
- Äri ja kultuur
- Välisinvesteeringud Eestisse
- Investeeringuvõimalused võtmesektorite kaupa
- Investeeringupiirkonnad ja klastrid
- Turism ja huvitavad faktid Eesti kohta
- Eesti Ettevõtete Konkurentisvõime Edetabel 2013

Küsi **TASUTA** trükist
Eesti Kaubandus-Tööstuskodast
telefonil 604 0060 või
e-posti aadressil koda@koda.ee

ESTONIAN EXPORT
DIRECTORY ILMUS
JUBA 19. KORDA

Väljaande pidevalt uuendatav veebiaadress
WWW.ESTONIANEXPORT.EE

Koostööpartner: FCR Media AS • tel: 6300 300 • info@fcrmedia.ee
Lisainfo väljaande kohta: Moonika Kukk
Tel: 604 0060 • E-post: moonika@koda.ee

JUHTKIRI

- 4 Milline on tööjõuvajadus?

ETTEVÕTJA KÜSIB

- 5 Kas katseajal võib etteteatamistähtaega järgimata töölepingu üles öelda?

JURISTI TÖÖLAUALT

- 6 Riik plaanib avalikustada ettevõtete tasutud maksud
8 Tööealiste koolitamist ootavad ees muudatused

KAUBANDUSKOJA LIIKMED

- 10 Meeldetuletuseks Kaubanduskoja liikmetele

ENTERPRISE EUROPE NETWORK

- 11 ÜRO hangetel osalemise koolitus USA-s
IT-konverents ja kontaktüritus Tallinnas
12 EUROPE 2020 Strategy for Growth:
toetades Euroopa ettevõtete kasvu- ja töökohti
Riigihanked
14 RESTA 2014: rahvusvaheline ehitusvaldkonna mess ja
kontaktkohtumised
Baltic Fashion & Textile Riga: rahvusvaheline moe ja tekstiili
tööstuse mess
Koostööpakkumised

EUROOPA UUDISED

- 16 EMSK arvamusest ühtse käibedeklaratsiooni kohta

VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS

- 18 Kuidas paista silma eksporditurgudel?

KODA KUTSUB OSALEMA

- 19 Seminar "Vastutustundlik ettevõtlus kui ekspordi edu võti"
20 Finantskoolitus firma võtmeisikutele
Seminar „Kuidas hinnata ja kasvatada ettevõtte ja omanike
osaluse väärtust?“
21 Infotehnoloogia- ja telekommunikatsioonimess CEBIT 2014
Kasutatud masinate ja seadmete müügimesse USETEC 2014

22 UUED LIIKMED / JUUBILARID

KODA KUTSUB OSALEMA

FINANTSKOOLITUSED

6. märts **SEMINAR „KUIDAS HINNATA JA KASVATADA ETTEVÕTTE JA OMANIKE OSALUSE VÄÄRTUST?“** ▶ Ik 20
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Kati Krass • 443 0989 • kati@koda.ee
25. märts **FINANTSKOOLITUS FIRMA VÕTMEISIKUTELE I** ▶ Ik 20
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Toomas Hansson • 744 2196 • toomas@koda.ee

EKSPORDIKOOLITUSED ▶ Ik 15

10. märts **KOOLITUS „KONTAKTIDE LOOMINE JA KOOSTÖÖPARTNERITE LEIDMINE SIHTTURUL“**
Dorpati Konverentsikeskuses (Turu 2, Tartu)
Info: Haili Kapsi • 604 0078 • haili@koda.ee
11. märts **VÄLISMESSIKOOLITUS**
Dorpati Konverentsikeskuses (Turu 2, Tartu)
Info: Lidia Friedenthal • 604 0077 • lidia@koda.ee
12. märts **KOOLITUS „EKSPORTÖRI INFOALLIKAD: TESTIMISEST, VAATLUSEST, TURU-UURINGUTEST JA MUUST“**
Dorpati Konverentsikeskuses (Turu 2, Tartu)
Info: Haili Kapsi • 604 0078 • haili@koda.ee

MUUD KOOLITUSED

5. märts **SEMINAR „VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS KUI EKSPORDI EDU VÕTI“** ▶ Ik 19
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Priit Raamat • 604 0087 • priit.raamat@koda.ee

MESSID JA KONTAKTKOHTUMISED

5. märts **SÄÄSTVA EHTUSSEKTORI KONTAKTKOHTUMISTE ÜRITUS LONDONIS: ECOBUILD 2014** ▶ Ik 14
Londonis Suurbritannias
Info: Lea Aasamaa • 604 0083 • lea@koda.ee
10. märts **INFOTEHNOLOOGIA- JA TELEKOMMUNIKATSIOONIMESS CEBIT 2014** ▶ Ik 22
Hannoveris Saksamaal
Info: Kristy Tättar • 604 0093 • kristy@koda.ee
10. märts **ETTEVÕTJATE KONTAKTKOHTUMISED KREEKAS**
Info: Lea Aasamaa • 604 0083 • lea@koda.ee
13. märts **EUROOPA JA ITAALIA ETTEVÕTJATE KONVERENTS JA KONTAKTKOHTUMISED**
Napolis Itaalias
Info: Lea Aasamaa • 604 0083 • lea@koda.ee
27. märts **EUROOPA JA ITAALIA ETTEVÕTJATE KONVERENTS JA KONTAKTKOHTUMISED**
Palermos Itaalias
Info: Lea Aasamaa • 604 0083 • lea@koda.ee
5. mai **KASUTATUD MASINATE JA SEADMETE MÜÜGIMESS USETEC 2014** ▶ Ik 21
Kölnis Saksamaal
Info: Kristy Tättar • 604 0093 • kristy@koda.ee

JUHTKIRI

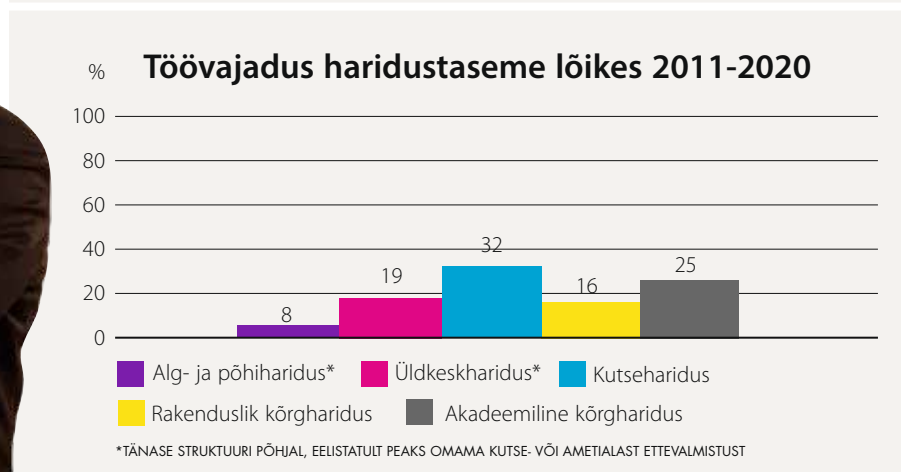
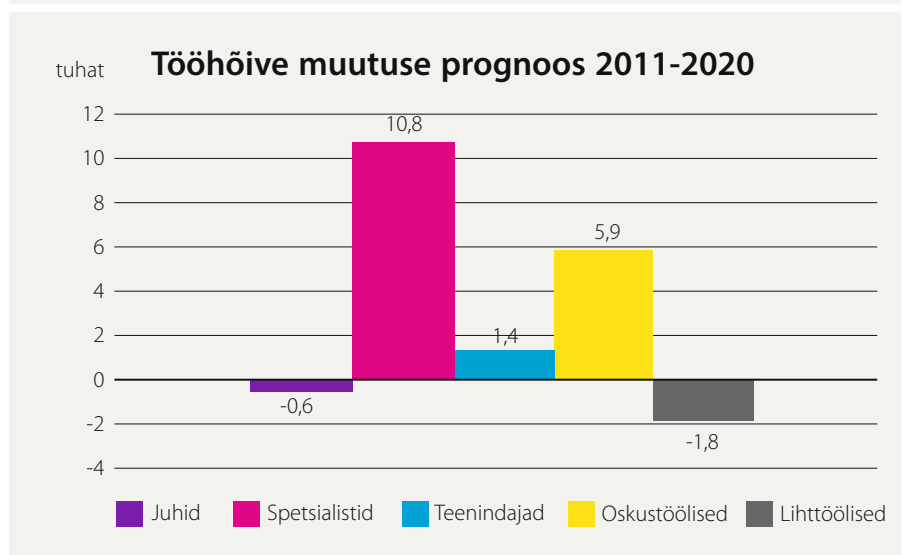
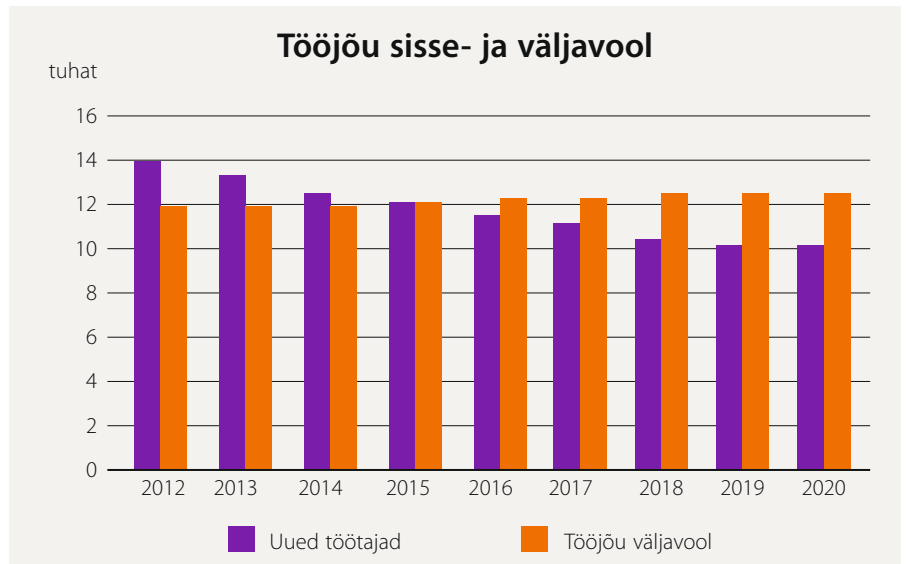
Milline on tööjõuvajadus?

Viiimasel ajal on palju kõneainet pakunud tööjõuvajadus ning selle muutus lähiaastatel. Iseenesest on juba aastaid teada fakt, et vahemikus 2015-2016 jõuab kätte hetk, kus eelkõige demograafiliste põhjuste tõttu on tööturule sisenejaid eelduslikult vähem kui sealt väljujaid. Isegi kui hõive tervikuna veidi kasvab on numbrid siiski tööturult väljulate osas suuremad. Tegemist on omamoodi paratamatusega, millega tuleb osalt leppida, kuid teisalt otsida ka viise, kuidas ettevõtluse pool sellega toime saaks tulla – kas lahendus on tegevuste mehhaniseerimises, erivajadustega ning vanemaealiste isikute hõive suurendamises, välistööjõu suuremas kasutamises või milleski kolmandas. Ehk hoopis kõigi nende kombinatsioonis? Pigem võiks lahendus olla siiski erinevate meetmete koostoimes, kuid täna on ühest meetmest olulisemgi see, et nende rakendatavuse üle toimuks aktiivne arutelu, mitte ei oodataks hetke, mil olukord juba käes. Paraku on paljudes valdkondades see olukord juba kätte jõudnud.

Eelmisel sügisel perioodiks kuni 2020 koostatud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tööjõuvajaduse prognoos (www.mkm.ee/toojouprognosisid) räägib järgmist:

MAIT PALTS
peadirektor

▶ ETTEVÕTJA KÜSIB

Kas katseajal võib etteteatamistähtaega järgimata töölepingu üles öelda?

ISTOCKPHOTO

Katseage võimaldab tööandjal hinnata, kas töötajal on olemas vajalikud isikuomadused, teadmised ja võimed, mis on antud töökohal töötamiseks vajalikud. Katseaja eesmärk on aidata nii tööandjal kui ka töötajal jõuda selgusele, kas omavaheline koostöö laabub. Kuna katseage on oma olemuselt prooviperiood, siis ka töölepingu lõpetamine on katseajal lihtsustatud.

Kui korralisest töölepingu ülesütlemisest peab ette teatama 30 päeva, siis katseajal on võimalik leping üles öelda 15päevase etteteatamisega. Samas võib tulla ette olukord, kus töötajast tingitud asjaolude tõttu on töötaja kaotanud tööandja silmis usalduse ja tööandja soovib lepingu koheselt üles öelda. Näiteks, kui töötaja varastab, rikub tööandja vara või ilmub hoiatusest hoolimata tööle jõebeiseisundis. On loomulik, et sellisel juhul

ei ole tööandja huvitatud töösuhte jätkamisest ja soovib lepingu koheselt ilma etteteatamistähtaega järgimata lõpetada.

Töölepingu seadus näeb ette, et töölepingu võib erakorraliselt, ilma etteteatamistähtaega järgimata üles öelda juhul, kui kõiki asjaolusid arvestades ei või mõistlikult nõuda lepingu jätkamist kokkulepitud tähtaja või etteteatamistähtaega lõppemiseni. Seega, kui töötaja katseajal rikub oluliselt kohustusi, töökorda või muul moel on kaotanud tööandja usalduse, mille tulemusel pole töösuhte jätkamine mõistlik, siis on kohene erakorraline ülesütlemine, ilma 15 päevase etteteatamiseta, õigustatud. Siinkohal on oluline meeles pidada, et tööandja peaks lepingu ülesütlemisel kindlasti ka põhjendama, mis asjaolud tingisid erakorralise ülesütlemise ja ülesütlemisavaldus tuleks esitada kirjalikult.

SIMOONA HION

Jurist

JURISTI TÖÖLAUALT

Riik plaanib avalikustada ettevõtete tasutud maksud

Rahandusministeerium on välja töötanud eelnõu, millega soovitakse ettevõtete tasutud maksud muuta avalikuks Maksu- ja Tolliameti veebilehel. Lisaks plaanitakse eelnõuga pikendada tagastusnõude kontrollimise esmast tähtaega seniselt 30 päevalt 60 päevani.

Ettevõtete tasutud maksude avalikustamise idee pärineb Kaubanduskojalt. Oleme vastavasisuliselt ettepaneku esitanud Rahandusministeeriumile eesmärgiga näidata, kui palju ettevõtted realselt riigieelarvesse panustavad ning aidata seeläbi kaasa ettevõtjate kuvandi tugevdamisele. Loodame, et muudatus aitab kaasa ka maksukuulekuse suurenemisele.

MAKSUDE AVALIKUSTAMISE EESMÄRGIKS EI OLE UUE EDETABELI LOOMINE

Maksusummade avalikustamine ei suurenda ettevõtete kulusid ega too tööd juurde. Loodame, et muudatus leiab ühiskonnas laialdast mõistmist ning on abiks maksupettuste vähendamisel. Kindlasti ei ole idee eesmärgiks luua uut edetabelit, sest võrrelda saab ainult võrreldavaid asju. Kui üks ettevõtte tegeleb kütuse müüjiga ja peab riigile maksuma kütuseaktsiisi ning teine ettevõtte tegeleb eksportimisega, mille osas kehtib 0-protsendiline käibemaksusumäär, siis on selge, et nende ettevõtete riigile tasutud maksusummad ei ole võrreldavad.

Eelnõu kohaselt hakkab Maksu- ja Tolliamet kord kvartalis oma veebilehel avalikustama ettevõtete tasutud riiklike maksude (tulu-, sotsiaal-, käibe-, maa-, tolli-, hasartmängu- ja raskeveokimaks ning aktsiisid), kogumispensionide maksete ja tööstuskindlustusmaksude summasid. Avalikustamisele kuulub ainult eelnevalt nimetatud maksude ja maksete koondsumma. See tähendab, et maksusummasid ei avaldata iga maksu lõikes eraldi.

TASUTUD MAKSUD AVALIKUSTATAKSE 10. OKTOOBRIKS

Seletuskirjas on märgitud, et ettevõtte tasutud maksusummad avalikustatakse kassapõhiselt ja kumulatiivselt ehk arvesse võetakse aasta jooksul tasutud summad. Arvestuses kajastuvad ka need summad, mis on vaidlustatud. Tasutud maksusummade arvatakse maha aga maksuhalduri rahuldatud ja ettemaksukontole kantud tagastusnõuded. Näiteks, kui ettevõtte on tasunud tööjõumakse 50 000 eurot ning saanud enamakstud käibemaksu tagasi 50 000 eurot, siis on selles perioodis ette-

võtte tasutud maksusumma 0 eurot.

Maksu- ja Tolliamet avaldab eelnõu kohaselt ettevõtete tasutud maksusummad esmakordselt 10. oktoobriks 2014. Edaspidi avalikustatakse need andmed igale kvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks. Lisaks ettevõtetele avaldatakse ka teiste juriidiliste isikute ning füüsilisest isikust ettevõtjate maksusummad.

TAGASTUSNÕUETE KONTROLLIMISE TÄHTAEG PIKENEB

Kui ettevõtte taotleb riigilt tagasi enamakstud käibemaksu, siis on maksuhalduril õigus esmalt kuni 30 päeva kontrollida, kas tagastusnõue on põhjendatud või mitte. Eelnõuga soovitakse tagastusnõude kontrollimise tähtaega pikendada 30 päevalt 60 päevani. See tähendab, et kui maksuhaldur täidab tagastusnõude 60 päeva jooksul, siis ei teki riigil ka kohustust ettevõttele intressi maksta.

Eelnõu seletuskirjas on välja toodud, et tähtaja pikeneda ei too kaasa tagastusnõude kontrollide arvu olulist suurenemist ning ei muuda Maksu- ja Tolliameti

OLULINE:

- » Maksu- ja Tolliamet hakkab eelnõu kohaselt avaldama kord kvartalis oma veebilehel ettevõtete tasutud maksud.
- » Esmakordselt plaanitakse need andmed avalikustada 10. oktoobriks 2014.
- » Tasutud maksude avalikustamise eesmärgiks on suurendada maksuulekust ning näidata, kui palju ettevõtted panustavad riigikassasse.
- » Eelnõuga soovitakse pikendada ka tagastusnõude kontrollimise tähtaega seniselt 30 päevalt 60 päevani.

riskialüüsi aluseid. Sellest võib järeldada, et ka tulevikus plaanib maksuhaldur täita enamasti käibemaksu tagastusnõuetest 95% kuni nelja tööpäeva jooksul.

Seega puudutab muudatus eelkõige neid ettevõtteid, kes esitavad tagastusnõude, mis vajab täiendavat kontrolli.

► **Kindlasti ei ole idee eesmärgiks luua uut edetabelit, sest võrrelda saab ainult võrreldavaid asju.**

Eelmise aasta andmetele tuginedes hindab Maksu- ja Tolliamet selliste ettevõtete arvuks 9400. Tegelikult võib see muudatus puudutada oluliselt väiksemat hulka ettevõtteid, sest näiteks 2013. aastal kontrolliti ligi 1200 tagastusnõuet kauem kui 30 päeva.

Maksu- ja Tolliameti hinnangul jääb

neil 30 päevast väheks, et koguda piisav hulk tõendeid tagastusnõude eeldatava põhjendatuse hindamiseks, seda eelkõige majandustehingute keerukuse tõusu, piiriüleste tehingute arvu kasvu ning tagastusnõuete kuritarvitamise ohu suurenemise tõttu.

Eelnõu seletuskirjas on märgitud, et pikem tagastusnõude kontrollimise tähtaeg võimaldab senisest põhjalikumalt kontrollida kõrgema riskiga tagastusnõudeid. Lisaks leitakse, et muudatuse rakendamine aitab vähendada tagastusnõude esitamise kaudu riigi arvelt rikastumise võimalusi ja selle kaudu tervendada ka ettevõtluskeskkonda.

Eelnõu kohaselt hakatakse pikemat kontrollimise tähtaega rakendada nende tagastusnõuete taotluste puhul, mis on esitatud pärast 30. juunit 2014.

► *Masukorralduse seaduse ja käibemaksuseaduse muutmise eelnõu ning seletuskirjaga saab lähemalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee. Eelnõuga seotud arvamused on oodatud e-postile marko.udras@koda.ee.*

MARKO UDRAS

Poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja kt

JURISTI TÖÖLAUALT

Tööealiste koolitamist ootavad ees muudatused

Haridusministeerium on saatnud kooskõlastusringile uue täiskasvanute koolituse seaduse eelnõu, millega soovitakse kaasajastada alates 1993. aastast kehtivat seadust. Täiskasvanute koolituse seadus mõjutab vähemalt kaudselt kõiki tööandjaid. Eelnõu muudab oluliselt koolitusteenuseid pakkuvatele ettevõtjatele esitatud nõudeid, eelkõige nende täienduskoolitusasutuste osas, kes korraldavad täienduskoolitusi riigi või kohaliku omavalitsuse või struktuuri-toetuste vahenditest ja koolitusi, millele on seatud vastavate valdkondade õigusaktides täiendavad nõuded (nt autokoolid).

TÄIENDUSKOOLITUSASUTUSE MÄÄRATLUS

Kui seni reguleeris täienduskoolitusasutuste tegevust eelkõige erakooliseadus, siis eelnõu kohaselt vaadeldakse kõiki täienduskoolitusega tegelevaid asutusi tervikuna ja sõltumata kooli tüübist.

Silmas tuleb pidada, et täienduskoolituse termin hõlmab kavandatava seadusemuudatuse raames tasemeõppest väljapoole jäävat, õppekava alusel toimuvat vabahariduslikku ja tööalast koolitust. Seega ei loeta täienduskoolitusasutuseks üldjuhul asutusi, mis pakuvad ühe- või kahepäevaseid koolitusi kitsal teemal vaid asutusi, mis pakuvad täienduskoolitust, mida õpetatakse õppekava alusel ning millega õppijad omandavad uusi oskusi ning lisaks koolitust, mis annab õiguse mingis valdkonnas tegutsemiseks või pädevustunnistuse saamiseks või ka näiteks keeleõpet.

MUUDATUSED TÄIENDUSKOOLITUST PAKKUVATELE ETTEVÕTJATELE

Suurim koolitustegevõtjaid puudutav muudatus on koolituslubade väljastamisest loobumine. Selle asemel hakatakse koolitusasutusi registreerima Eesti Hariduse Infosüsteemis ehk EHS-es. Siiski säilib koolituslubade väljastamine valdkondades, millele seatakse nõuded teiste seadustega (nt autokoolid).

Koolitusasutustele kehtestatakse lisakohustus pidada kodulehte, millel peab olema vähemalt avalikustatud põhikiri, loakohustusega täienduskoolituse läbi-

viimiseks antud tegevusluba, õppekavad, õppekorralduse alused ning täienduskoolitusega seotud koolitajate andmed. Lisaks kohustatakse täienduskoolitusasutusi esitama ülevaadet oma tegevuse kohta eelmisel kalendriaastal iga aasta 31. märtsiks.

Eelnõu ei tee registreeringut kõigile koolitusasutustele kohustuslikuks, kuid avaliku sektori finantseeringut saab ainult registreeritud asutus. See hõlmab ka struktuurifondidest tehtavaid väljamakseid ehk riigi koolitustellimusi saavad tulevikus täita ainult EHS-esse registreeritud ettevõtted.

ÕPPEPUHKUST REGULEERIVAD SÄTTEID TÄPSUSTATAKSE

Õppepuhkuse kohta käivaid sätteid kehtiva seadusega võrreldes sisuliselt ei muudeta, kuid täpsustatakse seni töötajate ja tööandjate vahel enim vaidlusi tekitanud kohti. Kaubanduskoda on korduvalt rõhutanud vajadust muuta õppepuhkuse kohta käivaid sätteid, kuna nii kehtiv kui ka uus regulatsioon ei tee vahet, kas töötaja võtab õppepuhkust vähegi tööalaseks enesearenduseks või mitte. Lihtsustatult väljendades võib tööandja juures juristina töötav isik kasutada õppepuhkust ka juuksuriks õppimisel. Kaubanduskoda on aga omapoolses muudatusettepanekus märkinud, et elukestva õppe rahastamist ei tohiks panna tervikuna ettevõtja õlgadele ning tõmmata tuleks piiri, millest alates ei pea tööandja õppepuhkusel isikule säilitama töötasu oma vahenditest.

Koolituseks saab jätkuvalt võtta õppepuhkust kuni 30 kalendripäeva aastas. Õppepuhkus ei pruugi olla seotud kitsalt inimese praeguse tööga või tegevusega ning selleks vajalike oskuste arendamisega. Haridusministeerium on selgitanud, et õppepuhkust saab võtta ka inimese üldisele arengule suunatud koolitusteks kultuuri, suhtlemise või keeleõppe vallas. Lisaks on võimalik võtta 15 lisapäeva õppepuhkust tasemekoolituse lõpetamiseks nt bakalaureuse, magistri, doktori jne õppes. Üheks kitsenduseks võrreldes kehtiva seadusega tuleb silmas pidada asjaolu, et õppepuhkust saab võtta üksnes

täienduskoolituseks, mis toimub EHS-es registreeritud koolitusasutuses.

Eelnõus on sätestatud, et õppepuhkust antakse töötaja taotluse alusel. See rõhutab, et õppepuhkusel osalemine on töötaja õigus ning õppepuhkusele saab minna ainult töötaja algatusel. See küsimus on tekitanud vaidlusi, kuna vahel on tööandja soovinud saata töötaja õppepuhkusele juhul, kui koolitusel osalemine on tööandja nõue. Seega, kui koolitusel osalemine toimub tööandja nõudmisel, ei vormistata selleks õppepuhkust, vaid koolitusel osalemine arvestatakse tööaja sisse. Kui töötaja on õppepuhkusel, siis on ta samaaegselt vabastatud tööülesannete täitmisest. Kui tööandja kohustab töötajat osalema koolitusel, on tegemist sisuliselt tööülesande andmisega ning tuleb maksta tavapärasest töötasu.

ÕIGUSED ÕPPEPUHKUSEL

Töötajale makstakse tema keskmist töötasu 20 kalendripäeva eest, kui koolitus on töötajale kas praeguse või võimaliku järgmise töökoha juures tööalasel vajalik.

TÄHTSAMAD PUNKTID:

1. Loobutakse enamike koolituslubade väljastamisest.
2. Koolitusasutusi kohustatakse avalikustama oma tegevust.
3. Täpsustatakse õppepuhkusele kohaldatavaid sätteid.

► Kaubanduskoda on korduvalt rõhutanud vajadust muuta õppepuhkuse kohta käivaid sätteid, kuna nii kehtiv kui ka uus regulatsioon ei tee vahet, kas töötaja võtab õppepuhkust vähegi tööalaseks enesearenduseks või mitte.

Taotluses, mille alusel töötaja õppepuhkusele jääda soovib, tuleb täpselt määratleda, kas õppepuhkust võetakse õppes osalemiseks või lõpetamiseks.

Vältimaks praktikas tekkinud probleemi, kui palju tuleb õppepuhkusele asumisest tööandjale ette teatada, tuuakse eelnõusse regulatsioon, mille kohaselt tuleb õppepuhkusele asumisest teatada tööandjale ette mitte vähem kui 7 päeva.

ÕPPEPUHKUSE ANDMISEST ON ÕIGUS

KA KEELDUDA

Uuena on lisatud regulatsioon, mis annab tööandjale õiguse keelduda õppepuhkuse andmisest, kui õppepuhkuse päev või järjestikused õppepuhkuse päevad langevad üksnes töötaja puhkepäevadele. See tähendab, et õppepuhkust ei saa enam tulevikus kasutada palgalisa teenimiseks võttes õppepuhkust nädalavahetustel.

Lisaks sätestatakse, et tööandjal on õigus keelduda õppepuhkuse andmisest lõpetamiseks, kui ta on ühe korra sama õppekava lõpetamiseks juba õppepuhkust andnud.

Samuti on tööandjal õigus keelduda õppepuhkuse andmisest, kui töötaja on õpingud akadeemilise puhkuse tõttu peatanud.

Eelnõu kohaselt on tööandjal õigus õppepuhkus katkestada või selle andmist

edasi lükata ettenägematu olulise töökorralduse hädavajaduse tõttu, eelkõige kahju tekkimise ärahoidmiseks. Kui puhkus katkestati või lükati edasi, on tööandja kohustatud andma töötajale kasutamata jäänud puhkuseosa vahetult puhkuse kasutamist katkestava või edasilükkava asjaolu äralangemisel. Kui selleks hetkeks on õppepuhkuse vajadus ära langenud ehk töötaja on õpingud juba lõpetanud või õppetööd ei toimu mingil muul põhjusel, ei ole tööandja kohustatud enam töötajale tagantjärele õppepuhkust andma.

► Täiskasvanute koolituse seaduse eelnõuga saate tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.

MARKO JAEGER

Jurist

► KAUBANDUSKOJA LIIKMED

Meeldetuletuseks Kaubanduskoja liikmetele

Head juhid ja toimekad meeskonnad, kelle kanda on ettevõtete eesmärkide elluviimine tänases kiires ning muutavas ajastus, täname teid lojaalse liikmelisuse eest.

Kaubanduskoja igapäevane töö on majanduskeskkonna parendamine ja vastutustundliku ettevõtluse propageerimine ning koostöö arendamine. Kaubanduskoja liikmete toetava osalusega jõuame püstitatud eesmärkideni, lahendades edukamalt ka keerulisemaid küsimusi.

Siinkohal soovingi anda vastused aasta alguses tekkinud küsimustele:

MILLAL SAAME TASUDA 2014. AASTA LIIKMEMAKSUARVE ?

Arved väljastame 12. veebruaril ja tasumise tähtajaks on 17. märts.

MIKS EI OLE MEILE SAADETUD SELLE AASTA LIIKMETUNNISTUST?

Allkirjastatud liikmetunnistused väljastame peale liikmemaksuarve laekumist ja tunnistus kehtib jooksval aastal.

MEIE VÄLISPARTNERID SOOVIVAD, ET ESITAKSIME TÕENDI LIIKMELISUSE KOHTA.

Usaldusväarsuse kinnitamiseks koostööpartneritele väljastame vajadusel täiendava tõendi liikmelisuse kohta (tõendit kasutatakse väljaspool Eestit ja vormistatakse inglise või vene keeles).

SOOVIME KAUBANDUSKOJA LOGO LISADA OMA KODULEHELE JA TRÜKIMATERJALIDELE.

Logolepingu sõlmimiseks võtke palun ühendust projektijuht Priit Raamatuga, priit.raamat@koda.ee, logoleping kehtib koos liikmelisusega.

KOOS LIIKMETUNNISTUSEGA SAIME KA LIIKMEANDMETE VÄLJAVÖTTE, KAS PARANDUSED ON TEILE VAJALIKUD?

Ettevõtte tõesed andmed on olulised mõlemasuunalise kiire ja korrekse info vahendamiseks. Igapäevaselt toimub koostööpartnerite otsing nii Eesti-siseselt kui ka mujalt. Parimad võimalused ja kontaktid saavad teoks, alustades korrektest andmetest (aadress, telefon, e-posti

ja koduleheaadress jne). Oma ettevõtte andmeid saate muuta Kaubanduskoja veebilehel: www.koda.ee/liikmeandmed, täitke ankeedis andmed, mis on muutunud või mida soovite täiendada.

IGA LIIGE LOEB!

Küsimuste korral võtke alati meiega ühendust!

LISAINFO:

Janne-Ly Priks

Kliendisuhete spetsialist

Tel: 604 0086

E-post: janne-ly.priks@koda.ee

network

enterprise europe

ÜRO HANGETEL OSALEMISE KOOLITUS USAs

14.-16. aprillil New Yorgis

11. korda toimuva menuka, Euroopa ettevõtetele mõeldud ÜRO hangete teemalise seminari korraldajaks on mittetulundusühing The European Procurement Forum, mille loojateks on Euroopa Liidu riikide majandusesindajad ÜRO juures. Koolituse eesmärk on aidata suurendada ELi ettevõtjate võidetavaid hankelepinguid ÜRO organisatsioonides.

Koolitusel osalejate arv on piiratud ning selle sisu on ehitatud üles selliselt, et osalejad saavad ise valida, millised on neile huvipakkuvad teemad ning kuulata ainult valitud ettekandeid, töötubasid, paneeldiskussioone ja soovi korral osaleda kontaktkohtumistel ÜRO huvipakkuva valdkonna/agentuuri hankespetsialistidega.

Selle aasta töötoad toimuvad teemadel:

- konsultatsioon;
- IKT;
- insenertehniline;
- Lennundus.

Seminari osalustasu:
925 dollarit

WIKICOMMONS

▶ **Täpsem info ja registreerimine**
(sh eelmise aasta koolituse materjalid):
www.eupf.org/eu/index.html

IT-KONVERENTS JA KONTAKTÜRITUS TALLINNAS

24. aprillil Tallinna Ülikoolis

23.-30. aprillini toimub Tallinnas IT-nädal (estonia.eu/ictweek). Nädala jooksul viiakse läbi arvukalt üritusi. Samuti on võimalik tutvuda edukate näidetega infotehnoloogia rakendamises erinevates sektorites. 24. aprillil toimub konverents Change, Quick! (www.ictconfestonia.com), mille raames korraldatakse kontaktüritus, et soodustada koostööpartnerite leidmist. Osalema on oodatud nii IT-ettevõtjad kui ka IT-lahendusi otsivad ettevõtted.

Huvi korral tuleks osalejatel esmalt registreeruda kontaktürituse kodulehel - **matchmaking.ictconfestonia.com**. Seejärel on võimalik lisada oma ettevõtte kirjeldus, koostööhuvi ja kontaktandmed. Veebipõhise kataloogi abil on võimalik tutvuda teiste osalejatega juba enne üritust. Osalejate valikute alusel koostatakse kohtumiste ajakava ja kontaktürituse käigus on võimalik kohtuda iga valitud partneriga 20 minutit.

Osalustasu ja registreerimine:

199 eurot (+km), mis sisaldab ka pääset konverentsile. Või osalustasu 225 eurot (+km), mis sisaldab ka VIP-piletit õhtusele vastuvõtule.

▶ **Lisainfo:**
Henri Hanson
Tartu Teaduspark
tel 5068 538
e-post: henri@teaduspark.ee

Riigihanketeated

SEADMED, MASINAD JMS, EHI- TUSMATERJALID

Eestis hangitakse õppekeskusesse päikesepaneelide mõõtmise tree- ninglabor. **Tähtaeg 02.04.2014. Kood 44**

Eestis hangitakse keevitustraktor. **Tähtaeg 28.03.2014. Kood 45**

Eestis hangitakse erineva otstarbega rehve ja sisekumme veo- ja söi- duaautodele, traktoritele, tõstukitele, ekskavaatoritele, mäsesadmetele jt. **08.04.2014. Kood 46**

Eestis hangitakse ehitus- ja re- monttöödel kasutatavaid põhi- ja abimaterjale, tööriistu, seadmeid, abimaterjale- ja tarvikuid. **Tähtaeg 25.03.2014. Kood 47**

Soomes hangitakse elektrisidekaab- lit (*kerratun rakenteen kuitukaapelit*). **Tähtaeg 24.03.2014. Kood 48**

Soomes hangitakse 3-4 talihooldus- sõidukit (*pyöräkuormaaja 8,0-9,5 t*). **Tähtaeg 24.03.2014. Kood 49**

Soomes hangitakse naftat ja destil- laate, pliivaba bensiini, diislikütust. **Tähtaeg 28.03.2014. Kood 50**

Norras hangitakse häiresüsteem, juurdepääsu kontrollisüsteem, turva- kaameraid. **Tähtaeg 24.03.2014. Kood 51**

Norras hangitakse varikatuseid ja seonduvaid osi. **Tähtaeg 31.03.2014. Kood 52**

Norras hangitakse laev. **Tähtaeg 02.04.2014. Kood 53**

TEENUSED (IT, MEDITSIN, KIN- NISVARA, METSANDUS)

Kaheaastane trükiteenuse hanke raamhange. **Tähtaeg 11.03.2014. Kood 54**

>>>

VÕTA ÜHENDUST

▶ **Lea Aasamaa**
Tel: 604 0083
E-post: lea.aasamaa@koda.ee

EUROPE 2020 STRATEGY FOR GROWTH:

Enterprise Europe Network ja Euroopa Komisjon kutsuvad Euroopa ettevõtjaid konverentsile ja kontaktkohtumiste üritusele, mis toimuvad komisjoni asepresidendi A. Tajani kõrgetasemelise visiidi raames Itaaliasse ja Hispaaniasse.

WIKICOMMONS

Euroopa ja Itaalia ettevõtjate konverents ja kontaktkohtumised

märtsis 2014 Napolis ja Palermos Itaalias

13. märtsil toimuval kontaktkohtumiste üritusel Napolis Itaalias on valdkondlikus fookuses

- lennundus;
- põllumajandus;
- autotööstus;
- biotehnoloogia;
- energeetika;
- moetööstus;
- turism;
- säästlik ehitus;
- transport ja logistika.

WIKICOMMONS

Osavõtt ja registreerimine kuni 13.03.2014
aadressil www.b2match.eu/m4g-italy-campania/registration

27. märtsil toimuval kontaktkohtumiste üritusel Palermos Itaalias on valdkondlikus fookuses

- põllumajandus (bio-agro);
- meremajandus ja kalandus;
- tark energia;
- turism;
- biotehnoloogia;
- biomeditsiin;
- tekstiil ja moetööstus;
- IKT;
- säästlik ehitus;
- loomemajandus.

WIKICOMMONS

Osavõtt ja registreerimine kuni 20.03.2014
aadressil www.b2match.eu/m4g-italy-sicily/registration

▶ **Kaubanduskoja kontakt:**

Lea Aasamaa
e-post: lea.aasamaa@koda.ee

Esimesel päeval toimuvad mõlemal üritusel tutvustavad konverentsid ja järgnevalt kontaktkohtumiste üritused, et luua teadus- ja arendustegevuse, tehnoloogia- ja kommertsvaldkonnas uusi koostöösidemeid.

TOETADES EUROOPA ETTEVÕTETE KASVU JA TÖÖKOHTI

Riigihanketeated

Euroopa ja Hispaania ettevõtjate konverents ja kontaktkohtumised

2.-4. aprillil Sevillass ja Meridas Hispaanias

Üritustel osalemine (konverents, B2B) Hispaanias pakub unikaalset võimalust ettevõttele, kui soovite:

- » leida potentsiaalseid äripartnereid Hispaania ja teiste Euroopa Liidu ettevõtjate seas

- » jõuda oma toodete või teenustega Hispaania turule ja luua olulisi kontakte
- » tutvuda äri- ja investeerimisvõimalustega Hispaanias
- » tutvuda teaduskoostöö võimalustega ka Horisont 2020 programmi raames.

2.-3. aprillil Sevillass on valdkondlikus fookuses:

- lennundus;
- põllumajanduslik toiduainetööstus;
- biotehnoloogia ja tervishoid;
- loomemajandus;
- IKT
- intelligentne energia;
- julgeolek ja kaitsevaldkond;
- turism ja kultuuripärand.

WIKICOMMONS

4. aprillil Meridas on valdkondlikus fookuses:

- põllumajanduslik toiduainetööstus ja seonduvad tööstused;
- loodustooted (*bio-health*);
- IKT;
- intelligentne energia;
- turism, kultuuripärand, keskkond;
- transport, logistika;
- muud.

WIKICOMMONS

Olulised kuupäevad, ajakava:

Registreerimine:

Kontaktkohtumiste valimine

Konverents ja kontaktkohtumiste üritus

1. veebruar – 26. märts 2014

10. – 17. märts

2.- 5. aprillil Sevillass ja Meridas

	Sevilla	Merida
Konverents	3. aprill: 14.00 – 18.00	4. aprill: 08.30 – 12.10
Kontaktkohtumised	2. aprill: 14.00 – 17.00 3. aprill: 09.00 – 13.00	4. aprill: 12.10 – 14.00 4. aprill: 15.00 – 18.00

Osalemine konverentsil ja kontaktkohtumiste üritusel tasuta.

Lisainfo ja registreerimine: www.b2match.eu/m4g-spain-andalucia-extremadura

► Kaubanduskoja kontakt:

Lea Aasamaa

e-post: lea.aasamaa@koda.ee

>>>

Soomes hangitakse hambaraviteenuseid.

Tähtaeg 24.03.2014. Kood 55

Soomes hangitakse arhitektuuri-, ehitus-, inseneri- ja ehitusjärelvalveteenuseid.

Tähtaeg 27.03.2014. Kood 56

Eestis hangitakse tarkvaraga seotud teenuseid (riikliku ruumiandmete infrastruktuuri täiendamine).

Tähtaeg 17.03.2014. Kood 57

Eestis hangitakse energiapuidu hakkimist ja hakkpuidu vedu.

Tähtaeg 26.03.2014. Kood 58

Põhja-Eestis hangitakse 22 hoone koristamise ja kinnisvarahalduse teenust.

Tähtaeg 09.04.2014. Kood 59

TOIT

Eestis ostetakse piima ja piimatooteid. **Tähtaeg 26.03.2014. Kood 60**

Eestis (Pärnus) hangitakse liha ja lihatooteid.

Tähtaeg 19.03.2014. Kood 61

MÖÖBEL

Eestis hangitakse eksponaadivitrini koos paigaldusega.

Tähtaeg 02.04.2014. Kood 62

Norras hangitakse mitmesugust mööblit.

Tähtaeg 09.04.2014. Kood 63

RÕIVAD

Soomes hangitakse sokke (*saapasukat 14/6LA/012*).

Tähtaeg 26.03.2014. Kood 64

Norras hangitakse mitmesuguseid kutserõivaid (särgid, püksid, kindad, vööd, mütsid, jalanõud jms).

Tähtaeg 24.04.2014. Kood 65

VÕTA ÜHENDUST

► Lea Aasamaa

Tel: 604 0083

E-post: lea.aasamaa@koda.ee

Koostööpakkumised

Tšehhi ravimite edasimüüja otsib retseptiravimite valmistajat.

Kood: BRCZ20131213001

Montenegro ettevõtte otsib külmutatud kartuli tarnijaid.

Kood: 20130514015 BR

Taani ettevõtte tegeleb lemmikloomatoodetega, on spetsialiseerunud hobuste söödale ning otsib uenduslikke, kvaliteetseid hobustele jm lemmikloomadele mõeldud toodete tarnijaid.

Kood: BRDK20140115003

Poola ettevõtte tegutseb kasutatud masinate ja veokite valdkonnas, otsib kasutatud masinate ja sõidukite tarnijaid Lääne-Euroopast.

Kood: BRPL20140127001

Poola kaubavahetusettevõtte otsib rapsiõli tarnijaid.

Kood: BRPL20131210001

Venemaa ettevõtja otsib soojus- ja ventilatsiooniseadmete edasimüüjat.

Kood: BRRU20131010004

Prantsuse ettevõtte teeb painutatud vineerist mööbliesemeid, otsib alltöövõtjaid, pakub ka vastastikust tootmist. **Kood: BRFR20131219002**

Bulgaaria väikeettevõtja on polümeertoodete edasimüüja ja otsib esmase tooraine müüjat Euroopa turult.

Kood: BRBG20131210001

Suurbritannia ettevõtte on projekteerinud multifunktsionaalse täispuhutava platvormi väikelaevadele, jahtidele ja otsib selle platvormi tootjat.

Kood: BRUK20140114005

Hispaania ettevõtte on spetsialiseerunud kala ja mereandide töötlemisele ja müügile, otsib tarnijaid.

Kood: 20120808018 BR

RESTA 2014: RAHVUSVAHELINE EHITUS-VALDKONNA MESS JA KONTAKTKOHTUMISED

25. aprillil Vilniuses Leedus

Vilniuse Kaubandus-Tööstuskoda kutsub osalema neljandale kontaktkohtumiste üritusele, mis toimub menuka rahvusvahelise messi RESTA2014 raames. Tegemist on Baltikumi suurima ehitust ja renoveerimistööid puudutava messiga.

Kontaktkohtumiste temaatilised valdkonnad:

- » ehitusmaterjalid ja seonduvad tooted;
- » siseviimistlusmaterjalid;
- » ventilatsioon, kütteseadmed, veevarustus, elekter, kanalisatsioon;
- » puitkonstruktsioonid;
- » „intelligentne-kodu“;
- » energiasäästlik ja keskkonnasõbralik ehitamine;
- » ehitusseadmed, turvaseadmed hoonetele;
- » kinnisvarateenused, konsultatsioon, projektid.

Olulised kuupäevad:

- 6. aprill registreerimine ja ettevõtte profiili esitamine
- 21. aprill avaldatakse kohtumiste ajakava
- 25. aprill kontaktkohtumised RESTA2014 raames (10.00 – 13.00 ja 13.30 – 17.00)

Kontaktkohtumise üritusel osalemine tasuta.

Lisainfo ja registreerimine:
resta2014.talkb2b.net

BALTIC FASHION & TEXTILE RIGA: RAHVUSVAHELINE MOE JA TEKSTIILITÖÖSTUSE MESS

B2B kohtumised 4.-6. aprillil 2014 Riias, Lätis

Ainulaadne, juba 19. Balti riikide moe- ja tekstiilitööstuse mess leiab aset kaks korda aastas roteerudes Riia ja Vilniuse vahel. Moe- ja tekstiilitööstuse valdkonna spetsialistide kohtumispaike toob igal aastal kokku ligi 250 eksponenti ja enam kui 5000 külastajat erinevatest riikidest. Messile oodatakse ettevõtjaid, kes on huvitatud uutest toodetest ja tehnoloogiatest, samuti kontaktide loomisest alltöövõtjatega ja et vial kurssi moemaailma viimaste arengutega.

Näituse valdkonnad:

- » tekstiil, nahk, karusnahk & muud materjalid;
- » moe aksessuaarid;
- » masinad ja tehnoloogia.

Lisainfo ja registreerimine:

Osalemine B2B üritusel tasuta, eeldab eelnevat registreerumist.

Tähtaeg registreerimiseks ja profiili loomisega B2B kontaktkohtumistele:

28.03.2014 aadressil www.b2match.eu/baltic-fashion-textile2014

Lisainfo ka:
www.koda.ee
või
Lea Aasamaa
e-post: lea.aasamaa@koda.ee

VÕTA ÜHENDUST

Kadri Rist

Tel: 6040091

E-post: kadri.rist@koda.ee

EKSPORDIKOOLITUSED

2014

Koolituse viib läbi **JAKOB SAKS**, ettevõtja ja eksportöör, kes on olnud üle 17 aasta seotud rahvusvahelise äri. Peale magistrakraadi omandamist Copenhagen Business Schoolis suundus ta ennast täiendama Venezuelasse. Naastes Euroopasse hoolitses Jakob Baltika jaekettide ekspordisuunalise laienemise ja innovaatilisuse eest. 2003. aastast Hispaanias töötades juhtis ta DRV-Phytolab Groupi ekspordi ligi 80 riiki. Viimased 5 aastat tegeleb ettevõtjana aktiivselt ekspordiga. On käivitanud siin mitmeid ettevõtteid, sh innovaatiliste motospordi toodetega tegeleva Rabaconda OÜ ja Tallinas restorani Neikid.

Praktik **ALLAN M. PETTAI** on Ameerika eestlane, kes on õpetanud kahes Berliini tehnikaülikoolis ja töötanud toote- ja projektjuhina Saksamaa elektrotehnika tööstuses. Tema kogemused äri-äri-äri valdkonnas ja kontaktvõrgustik Kesk-Euroopas tõi ta läbi EASi arendustöötaja programmi „tagasi“ Eestisse, et Harju Elektri eksporditugevdada. Allan M. Pettai on väga tugev müügimees ning pidev messidel osaleja, kellel on kindel visioon.

Praktik **REIN MALM** on Rootsi eestlane, kes on tuntud Eesti ettevõtjate nõustaja ja konsulteerijana Rootsi turule sisenemisel. Rein Malm on kogu oma elu töötanud ekspordiga seotud ettevõtetes. Töenäoliselt pole valdkonda, mille osas Rein Malm ei oleks nõustanud Rootsi turule sisenemisel – logistikast puitmajade ja IT-ni. Tal on laialdased kogemused äri-äri-äri valdkonnas ja kontaktvõrgustik Skandinaavias. Rein Malm on ühtaegu tugev konsultant ja praktik, kui ka koolituste läbiviija. Oma karjääri jooksul on ta nõustanud vähemalt 100 ettevõtet turu-uuringute ja ekspordiplaani teostamisel.

KOOLITUS „KONTAKTIDE LOOMINE JA KOOSTÖÖPARTNERITE LEIDMINE SIHTTURUL“ Tulemusliku partnervõrgu loomine välisurgudel

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17)
17. veebruar

Tartu • Dorpati Konverentsikeskuses (Turu 2)
10. märts

KOOLITUS „EKSPORTÖÖRI INFOALLIKAD: TESTIMISEST, VAATLUSEST, TURU-UURINGUTEST JA MUUST“

Kuidas saada lihtsalt ja kiirelt välisurgudelt infot?

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17)
19. veebruar

Tartu • Dorpati Konverentsikeskuses (Turu 2)
12. märts

VÄLISMESSIKOOLITUS

Kuidas maksimeerida messi kui investeringu tasuvust? • Maksimaalselt head ja mõõdetavad tulemused messilt.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17)
20. veebruar

Tartu • Dorpati Konverentsikeskuses (Turu 2)
11. märts

LISAINFO JA REGISTREERUMINE:

Lidia Friedenthal • Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Haili Kapsi • Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoja kodulehe www.koda.ee kaudu.

Koolituse maksumus on 20 eurot, millele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid ja toitlustamine.

Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Ekspordialane info EAS-i kodulehel

www.eas.ee/ekspordikoolitused

Koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond

▶ EUROOPA UUDISED

EMSK arvamusest ühtse käibedeklaratsiooni kohta

Meeldetuletuseks mõne sõnaga taustast. Direktiivi ettepaneku ühtse käibedeklaratsiooni kohta esitas Euroopa Komisjon (EK) eelmisel suvel (tutvustasin Teatajas). Selle eesmärgiks on võtta kasutusele kogu ELis standardne käibedeklaratsioon. Kõigil ettevõtjatel on siis võimalik esitada käibemaksu tasumise kohta igale liikmesriigile standarditud teavet ühtsel, eelistatavalt elektroonilisel kujul. Sel viisil saab ühes liikmesriigis käibedeklaratsiooni esitav ettevõtja hõlpsasti täita ja esitada käibedeklaratsiooni ka teises liikmesriigis. See kõik peaks vähendama bürokraatiat ja ergutama ettevõtlust. Varasemate uuringute põhjal sai EK väita, et ettevõtjad on ideed pooldanud ja eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKE) nõuavad, et nad ei peaks deklaratsiooni nii tihti esitama. PricewaterhouseCoopers (PwC) hinnangul säästaks ELi 27 liikmesriiki kokku 17,2 miljardit eurot, kui vähendataks bürokraatiat ja kasutusele võetaks kõigile liikmesriikidele kohustuslik standardne käibedeklaratsioon.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) seisukoht kõlab lühidalt kokkuvõetuna: EMSK toetab standardse käibedeklaratsiooni kasutuselevõttu. See parandaks ettevõtluskeskkonda ELi ühtsel turul ja vähendaks bürokraatiat. Kui igas riigis oleks sama käibedeklaratsiooni vorm, lihtsustaks see maksukohustuslaste jaoks tegutsemist mitmel turul ning suurendaks ühtlasi ühtse turu konkurentsivõimet. EMSK arvates on ühtse käibedeklaratsiooni kasutuselevõtmine õige samm, et püüda ära hoida konkurentsimoonusi, säilitada töökohti ja parandada kontrollimehhanisme. EMSK arvates võiks maksuhaldur, lisaks direktiivi ettepanekus sätestatule, nõuda lisateavet ainult juhul, kui see teave on maksukontrolliks ning maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastaseks võitluseks hädavajalik.

Ühtlasi märgib EMSK oma arvamuses,

et mõistetavalt on sellise ühtse deklaratsiooni sisseviimine keeruline ümberkorraldus, mis mõjutab mitte ainult maksu maksjaid, vaid ka maksuhaldureid igas liikmesriigis ning nõuab nende praeguste käibedeklaratsioonide sisu ja vormi muutmist, eelkõige seoses e-deklaratsiooni esitamisega. Konkreetsete märkustena rõhutab EMSK, et kuigi kavandatu kohaselt võivad ettevõtjad, kelle aastakäive ei ületa 2 000 000 eurot (või sellega võrdväärset summat vastava liikmesriigi vääringus), käibedeklaratsioone esitada kord kvartalis, võib see piirmäär mõne liikmesriigi jaoks olla liiga kõrge ning teeb ettepaneku seda alandada nii, et liikmesriigid saaksid arvesse võtta oma ettevõtluskeskkonna eripärasid.

Samuti võib direktiivis kavandatud muudatuse tõttu mõjuda kvartalideklaratsiooni esitamine negatiivselt mõnes riigis avaliku sektori rahavoogudele. Seepärast soovib EMSK säilitada võimaluse kasutada käibemaksu osamakseid, et hüvitada puudujääke käibemaksutulust, mis võib paljude maksumaksjate jaoks tekkida maksuperioodi pikendamisel.

EMSK pooldab deklaratsiooni põhiandmete standardimist ja maksu mahaarvamise lahtri lisamist andmetele ja arvnäitajatele, samuti EK püüet vältida seda, et ettepaneku rakendamine tooks kaasa suurema bürokraatia, kui kohaldatakse standardse käibedeklaratsiooni ainult kohustuslikku osa.

EMSK toetab just sellise standardse

ISTOCKPHOTO

kohta mitmed õigusnormid (tähtajad, eeskirjad jne), mida direktiivi ettepanekus piisavalt arvesse ei võeta. Direktiivi ettepanekus ei kajastata selgelt ka asjaolu, et liikmesriikide süsteemid riskianalüüside koostamiseks, maksukontrolli läbima pidavate ettevõtjate väljavalimiseks ja maksupettuste avastamiseks on seotud maksudeklaratsiooni struktuuriga, mis omakorda on kohandatud riigi oludele. EMSK kutsub EKd üles tegema liikmesriikidele selgeks, et nad igaüks peavad tegema kõik, mis on nende võimuses, et parandada teabe kogumist ja vahetamist riigi asutuste (tolliametid, statistikaametid jne) vahel. EMSK toetab põhimõtet „ainult üks kord”, millega tagataks, et ettevõtjad esitavad sama teabe ainult ühe kord. Õigustatud üksikjuhtudel võib koguda üksikasjalikke andmeid, et teostada kontrolle, mis on hädavajalikud maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettuste vastu võitlemiseks. See võimalus on direktiivi ettepanekus samuti olemas. Ka võimaldab see kasutada esitatud teavet statistilistel eesmärkidel, et ettevõtjad ei peaks esitama sama teavet mitmele asutusele eri dokumentides ja vormides.

EMSK arvates aitaks ELi ühtse turu toimimisele kaasa see, kui maksuhaldurid tagastaksid käibemaksu mõistlike ajavahe- mike järel, jätkates samas piisaval määral võitlust maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettuste vastu. VKEdel puhul võib saavutada sarnase tulemuse, kui tõhusamalt rakendada reeglit, mille kohaselt kuulub maks tasumisele alles siis, kui arve on tasutud.

► *Tutvu lähemalt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tegevusega aadressil www.eesc.europa.eu*

► Kui igas riigis oleks sama käibedeklaratsiooni vorm, lihtsustaks see maksukohustuslaste jaoks tegutsemist mitmel turul ning suurendaks ühtlasi ühtse turu konkurentsivõimet.

käibedeklaratsiooni kasutuselevõttu, mis järgiks igas riigis sama standardit. Seetõttu teeb EMSK ettepaneku, et standardisel käibedeklaratsioonil oleks kaks osa ja liikmesriigid otsustaksid, kas kasutada ainult kohustuslikku osa (vastavalt artiklile 250) või nõuda ka valitud andmete esitamist (vastavalt artiklile 251). Samas on vajalik,

et maksuhaldurid saaksid koguda lisateavet juhul, kui see teave aitaks tõhusamalt võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja pettuste vastu. EMSK arvates peaks see teave moodustama standardises käibedeklaratsioonis veel ühe lisaosa, nii et kohustuslikul osal (artikkel 250) ja valikulisel osal (artikkel 251) oleks standardvorm, isegi kui kohaldatakse erandit maksukohustuslastelt lisateabe küsimiseks.

Tuleb aga ka rõhutada, et liikmesriikides kehtivad käibemaksu tagastamise

REET TEDER

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja esindaja EMSKs

▶ VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS

Kuidas paista silma eksporditurgudel?

Kas oled pannud tähele, et arenenud välisest turgudel pööratakse otsuste tegemisel tähelepanu ettevõtte väärtustele – kuidas ta suhtub inimestesse ja keskkonda, millisena näeb ärietikat ja oma laiemat ühiskondlikku rolli. Seda nii B2B kui ka B2C suhetes. Vastutustundlikke väärtusi hindavad kõrgelt nii ekspordipartnerid kui ka sealsed lõpptarbijad.

Keskonnasäästlik ja sotsiaalseid väärtusi hindav ettevõtlus on üha enam pead tõstmas ka Eestis. Paljuski just nende ettevõtete seas, kes oma tooteid ja teenuseid Eestist väljapoole müüa tahavad.

Selleks, et aidata veel suuremal osal siinsetest ettevõtetest neid teemasid oma firma konkurentsivõimelisuse tõstmiseks läbi mõelda, korraldavad Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum 5. märtsil ühepäevase seminari, kus on jutuks kõige olulisem selleteemaline info.

MIS SEE SIIS IKKAGI ON?

Vastutustundlik äritegevus ei tähenda kindlasti suuri kulutusi heategevuslikele projektidele. Eelkõige on tähtis oma põhitegevuse vastutustundlik korraldamine.

Ühelt poolt ongi rahvusvahelistes ärisuhtes partneritega ühte paati saamise kriteeriumiks üha enam vastavate sertifikaatide olemasolu. Samas on tähtis ka see, kuidas on kõik reaalselt ettevõttesiseste protsessidega korraldatud ja tagatud – kuidas tagatakse tööohutus ja töötajatesse panustamine, keskkonnasõbralike materjalide kasutamine ja säästvate lahenduste juurutamine, kuidas välditakse korruptsiooniriski ja tehakse ausat äri laiemas mõttes.

Teisalt võib vastavaid väärtusi pida aeg-ajalt ka hügieenifaktoriks, mis tulevad mängu siis, kui majanduslikult

sarnases suurusjärgus olevate pakumiste puhul peab millegi põhjal otsustama. Oma ühiskondlikust mõjust tulenevad küsimused läbi mõelnud ettevõtte on selisel puhul kindlasti usaldusväärsem ja turvalisem partner.

KASU LÄBI USALDUSE JA KOHANDUMISE

See on ka põhjus, miks aina rohkem investoreid eelistavad vastutustundlikkusele läbimõeldult vaatavaid ja oma sotsiaalseid ning keskkonnaalaseid riske tundvaid ettevõtteid – see on pikaajaliselt turvalisem ka kasutoovam lahendus.

Globaalsetest trendidest (nt demograafilised ja keskkonnaalased arengud, uute generatsioonide ootused) tingitud äritegevõtte riskide juhtimine annab vastutustundlikkusele veel järgmisegi mõõtmepunkti.

▶ See on ka põhjus, miks aina rohkem investoreid eelistavad vastutustundlikkusele läbimõeldult vaatavaid ja oma sotsiaalseid ning keskkonnaalaseid riske tundvaid ettevõtteid

Järelikult tähendab see uute väljakutsetega kohandumist ning sidusgruppide ootustega õigel ajal kaasas käimist.

Kui peaks strateegiliselt läbimõeldud vastutustundliku äritegevuse peamised kasud ühe väikese või keskmise suuru-

ISTOCKPHOTO

sega Eesti ettevõtte jaoks lühidalt kokku võtma, siis oleksid need järgmised:

- Lihtsam pääs välisurgudele ja üldise konkurentsivõime kasv
- Riskide juhtimine
- Ressursisääst ja efektiivsem kasutamine
- Parem tööandja maine ja inimeste produktiivsus
- Innovatsiooni ja tootearenduse allikas

Iga ettevõtte jaoks, kes ei soovi olla ühepäevaliblikas vaid tegutseda edukalt pikas perspektiivis, on oluline ühiskonna trendidega kaasas käimine ja kohandumine. Kuna mujal maailmas annavad samad arengud tunda varem kui Eestis, peabki end välisurgude ootustega kooskõlla viima.

MARKO SILLER

Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi tegevjuht

► KODA KUTSUB OSALEMA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga **5. märtsil 2014 Kaubanduskojas (Tallinn, Toom-Kooli 17) seminari**

VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS KUI EKSPORDI EDU VÕTI

Seminarile on oodatud eksportijad, allhankijad ning teised väikese ja keskmise suurusega ettevõtjad.

Koolitus annab osalejatele põhjaliku ülevaate, mida jätkusuutlik ettevõtlus tähendab, kuidas see mõjutab äri sektorit ning milline on jätkusuutlikkusest tulenev kasu.

Vastutustundlikkuse ja jätkusuutlikkuse abil saavad ettevõtted tulevikus olla veelgi konkurentsivõimelisemad ning arvestatavad partnerid rahvusvahelistel turgudel.

Seminari osalustasu on 22 eurot (sisaldab lõunat ning kohvipausi), hinnale lisandub käibemaks.

Eelregistreerimine hiljemalt 3. märtsil 2014

LISAINFO JA REGISTREERIMINE:

Priit Raamat

Tel: 604 0087

E-mail: priit.raamat@koda.ee

Koolituse toimumist rahastab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

SEMINARI KAVA**

9.45–10.00	Registreerimine ja tervituskohv
10.00–10.30	Jätkusuutliku ettevõtluse olemus ja selle rakendamine ettevõttes (Marko Siller, Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi tegevjuht)
10.30–12.30	Jätkusuutlikkus rahvusvahelises äris: eksportööri ja allhankija kasu. Jätkusuutlikus kui arenenud riikide relv globaalses konkurentsis (Kristo Timberg, KPMG Balticsi äriõustaja; Indrek Alliksaar, KPMG Balticsi auditidirektor ja energeetikasektori juht)
12.30–13.15	Lõuna
13.15–14.00	Vastutustundliku ettevõtluse toel välisurgudele (Loodusvägi OÜ, ettevõtte asutajad Ahto Vegmann ja Kristjan Õunamägi)
	Vastutustundlikkus kui tugev konkurentsieelis välisurgudel. Trendid välisurgudel mahetoidu valdkonna näitel. Tarbija kasvav teadlikkus ja sellest lähtuv ostukäitumine. Ühiskonna toetus vastutustundliku ettevõtluse edendamisel.
14.00–14.30	Põhjamaade keskkonnamärgi tutvustus- tuntud luigemärk. Millised ettevõtted saavad seda rakendada ja kuidas. Luigemärgi kasulikkus Põhjamaade turul võrreldes EU Ecolabel'iga (Antti Lehmuskoski, Motiva Services Oy, Soome)*
14.30–15.00	Ettevõtja kogemus kogemus luigemärgi kasutamisest ja kasulikkusest (Tikkurila AS Vivacolor tootega, müügidirektor Rymas Hermann)
15.00–16.00	Diskussioon teemal vastutustundlikkuse ettevõtluse mõju äritulemustele

* Inglise keeles

** Korraldajatel on õigus teha programmis muudatusi.

KODA KUTSUB OSALEMA FINANTSKOOLITUS FIRMA VÕTMEISIKUTELE

Pakume ka sel aastal Kaubanduskoja liikmetele soodsat võimalust osaleda **Margus Tinita** kõrgelt hinnatud finantskoolitustel.

Kevadel toimuvast koolitustsükli esimeses osas antakse rakenduslikke teadmisi raamatupidamisest, bilansist ja finantsanalüüsist. Koolitusel kasutatakse praktikas korduvalt järele proovitud metoodikat, mis muudab finantsküsimused huvitavaks ja mõistetavaks.

Lisame etteruttavalt, et koolitustsükkel jätkub sügisel ja siis keskendutakse kuluarvestuse, eelarvestamise ja rahastamisega seotud küsimustele.

Koolitustsükli esimene osa toimub 25. märtsil, 3. aprillil ja 6. mail 2014 kell 11.00 – 16.15 Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17).

Koolitaja Margus Tinita on Eesti Raamatupidajate Kogu juhatuse liige ja van-deaudiitor. Ta on tegeleenud finantskoolituste läbiviimisega alates 1992. aastast.

KÄSITLEMISELE TULEVAD JÄRGMISED TEEMAD:

Bilanss ja raamatupidamine I (25. märtsil)

Bilanss ja raamatupidamine II (3. aprillil)

Finantsanalüüs (6. mail)

Täpsemad koolituspäevade teemad leiate Kaubanduskoja kodulehelt www.koda.ee/finantskoolitus-firma-votmeisikutele-i-7

Kolmepäevase koolituse osalemistasu on Kaubanduskoja liikmetele 235 eurot ja mitteliikmetele 470 eurot, hinnale lisandub käibemaks. Kui ühest firmast on mitu osalejat, siis rakendatakse hinnasoodustust -5%. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid, lõunad ja kohvipausid.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Toomas Hansson

Tartu esinduse juhataja

Tel: 744 2196

E-post: toomas@koda.ee

SEMINAR „KUIDAS HINNATA JA KASVATADA ETTEVÕTTE JA OMANIKE OSALUSE VÄÄRTUST?“

Ettevõtte väärtus on selle väärtus nii võlausaldajatele kui omanikele. Mõlemad osapooled huvituvad ettevõtte väärtuse määramisest. Omanikud keskenduvad sellisele väärtuse loomisele, mis kasvataks nende osaluse väärtust. Üldjuhul mõeldakse väärtuse hindamisele seoses ühinemise, osaluse ostu- või müügipakkumise, laenu andmise või finantsanalüütiku soovitusel korraldada.

Väärtuse hindamine on aga lahutamatu osa juhtimisprotsessist. Kuidas ettevõtte visiooni eluviimine mõjutab selle väärtust, soodustab või takistab väärtuse loomist, peaks olema juhatusele, nõukogule ja omanikele eluline küsimus.

Seminaril keskendutakse omanike loodetud tootlikkuse allikatele - äri- ja

investeeringutegevuse rahavoogudele, dividendi- ja finantseerimispoliitikal ning ettevõtte väärtusele. Töötoa käigus tutvume näidete ja mudelite abil erinevate väärtuse hindamise meetoditega, mille baasil määrame tõenäolise väärtuse vahemiku.

Seminarile on oodatud eelkõige juhatuse ja nõukogu liikmed, finantstöötajad, raamatupidajad.

Seminarilektoriks on õppejõud ja rahvusvahelise taustaga finantsanalüütik **Rita Ilisson**. Ta on töötanud majandus- ja ettevõtlusala lektorina Stockholmi Ülikoolis, Tallinna Tehnikaülikoolis ja Tallinna Ülikoolis. Viinud läbi hulgaliselt kõrg- ja kesktaseme koolitusi.

Aeg: neljapäev, 6. märts
kell 10.00-16.00

Koht: Kaubanduskoda
(Toom-Kooli 17, Tallinn)

Hind: 60 eurot, mitteliikmetele
120 eurot, lisandub käibemaks.

*HINNAS SISALDUVAD TEABEMATERJALID, LÕUNA JA KOHVIPAUS.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Kati Krass

Projektijuht

Tel: 443 0989

E-post: kati@koda.ee

INFOTEHNOLOOGIA- JA TELEKOMMUNIKATSIOONIMESS CEBIT 2014

10.-14. märtsil Hannoveris Saksamaal

10.-14. märtsini 2014. a toimub Hannoveris, Saksamaal järjekordne suurim rahvusvaheline IKT valdkonna mess CeBIT.

CeBITi temaatika katab tarkvaraarendust, arvutustehnika, sideseadmete ja laiatarbeelektronika tootmist ning telekommunikatsiooniteenuste osutamist. 2014. a CeBITi messile oodatakse ligi 4000

eksponenti 70 riigist.

Selle aasta partnermaa on Suurbritannia. Kaubanduskoja kaudu saab messile tasuta pileteid.

Lisaks messi sissepääsule kehtib pilet ka sõidupiletina Hannoveris ühiskondlikus transpordis.

KÜSIGE PILETIT:

Kristy Täatar

Projektijuht

Tel: 604 0093

E-post: kristy@koda.ee

KASUTATUD MASINATE JA SEADMETE MÜÜGIMESS USETEC 2014

5.-7. maini Kölnis Saksamaal

Tegemist on rahvusvahelise turuplatsiga, kus kasutatud masinatega kauplejad üle maailma saavad oma pakutavat tutvustada ja huvilistega kontakte luua, masinatootjad saavad luua pikaajalisi suhteid tulevaste ostjatega ning ettevõtted saavad otsida oma mittevajalikke masinatele ja seadmetele uusi omanikke.

Esindatud on peaaegu kõikide tööstusharude masinad ja seadmed: metalli- ja puutöömehhanismid, plastmassi- ja kummitöötlemise masinad, pakkeseadmed, toiduainete- ja tekstiilitööstuse seadmed, trüki- ja paberitööstuse masinad, IT ja kommunikatsiooni seadmed, robotid ja automaatikaseadmed, keemiatööstuse ja farmaatsia seadmed, jäätmetööstusseadmed, transpordivahendid, ehitus- ja põllumajandusmasinad jpm.

Maailma juhtivaim kasutatud masinate ja seadmete mess USETEC 2014 toimub sellel aastal 5.-7. maini Kölnis. Mess toimumine mais võimaldab Saksamaa külastust kombineerida veel kahe samal ajal Saksamaal toimuva ülemaailmse tähtsusega messiga: veemajanduse mess IFAT (5.-9. mail Münchenis) ja pakendimess interpack (8.-14. mail Düsseldorfis).

Kaubanduskoda pakub Eesti ettevõtjale võimalust vältida kassajärjekordi messil ja osta messipilet juba Eestis. Ettevõtjail on võimalik soetada järgmisi messipileteid (sisaldab ka kataloogi, mille saab kätte pileti registreerimisel messikeskuses)

- 3päeva pilet – hind 43 eurot
- 1päeva pilet – hind 28 eurot

Lisainformatsiooni leiab ja messi online kataloogi saab sirvida messi kodulehel: www.usetec.com

KAUBANDUSKOJA KONTAKTISIK:

Kristy Täatar

Projektijuht

Tel: 604 0093

E-post: kristy@koda.ee

UUED LIIKMED

HARJUMAA JA TALLINN

ABSOLUTE TRADING OÜ	www.absoluttrader.com	Pakendite, pakkematerjalide, hügieenipaberite ja prügikottide jae- ja hulgimüük.
BUSLAND OÜ	www.busland.ee	Mootorsõidukite hooldus ja remont. Muude mootorsõidukite müük. Mootorsõidukite osade ja lisaseadmete müük.
IXREY OÜ	www.ixrey.com	Kaubandus, eksport-import.
KOCH OÜ	www.koch1872.com	Alkohoolsete jookide tootmine (kange alkoholi destilleerimine, rektifitseerimine ja segamine). Õlletootmine.
KOPLI KINOKOMPAANII OÜ	www.kinokompanii.ee	Audio-visuaalteenuste pakkumine ja tootmine. Filmide, reklaamide ja telesaadete produtseerimine.
LEHMANI OÜ		Kaubamärgiga disainpakendite tootmine. Rõiva- ja kodutekstiili detailide ja aksessuaaride, karusnahksete disainkäekottide ja sisustuselementide tootmine.
M.I.G.COMPANY OÜ		Mujal liigitamata kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus. Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus. Hoonehalduse abitegevused.
NOVATOURS OÜ	www.novatours.ee	Reisikorraldus.

JÄRVAMAA

PIZZAKIOSK OÜ	www.pizzakiosk.ee	Frantsiisitegevus.

PÕLVAMAA

ZEIGERI VEOD OÜ	www.zeigeriveod.ee	Kaubavedu maanteel erinevate kallurhaagistega. Puidu ja ehitusmaterjalide vahendamine (liiva, kruusa, killustiku müük). Mujal liigitamata varade rent ja kasutusrent.

JUUBILARID

Õnnitleme ettevõtte juubeli puhul!

20

KIHNU KALA AS
liige alates 1995
**NIKANDER JA WIINIKKA
EESTI OÜ**
liige alates 1999
REVOKSTA OÜ
liige alates 2001

15

**KAESER KOMPRESSORIT OY
EESTI FILIAAL**
liige alates 2000
TRANSCOM AS
liige alates 2001

10

ADALIA HOLDING OÜ
liige alates 2007
ALION EST PL OÜ
liige alates 2008
STAFFPOINT OÜ
liige alates 2013

5

NORDIC CF ADVISORY OÜ
liige alates 2010
**PÕLVA TEHNIKA METALLI-
TÖÖD OÜ**
liige alates 2011

Medalit väärt

Mercedes-Benzi maasturid on talialadel kindlalt tipus – seda nii säästlikkuse, turvalisuse kui ka suutlikkuse osas.

9400 EUR

Mercedes-Benz M-klassi medalit väärt pakkumisega võidada.

Medalipaketis sisalduvad: metallikvärv, õhkvedrustus, multimeediasüsteem COMAND ONLINE koos 7" diagonaaliga värviekraani, 10 GB kõvaketta ja navigatsiooniseadmega, kolmetsooniline kliimaseade, elektriline tagaluuk, elektriliselt kokkuklapitavad pimestamisvastased küljepeeglid jpm.

**GLK medalipaketi
hinnavõit**

7000 EUR

**GL medalipaketi
hinnavõit**

9220 EUR

Vaata medalipakkumisi www.mercedes-benz.ee/maasturid

Silberauto on Eesti
Olümpiakomitee toetaja

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Keskmine kütusekulu 5,8 - 11,8 l / 100 km, CO₂-emissioon 154 - 276 g / km.

SILBERAUTO

Silberauto Eesti AS esindused: Tallinn, Järvevana tee 11, tel 626 6000 Tartu, Ringtee 61,
tel 730 0720 Pärnu, Riia mnt 231a, tel 445 1990 Rakvere, Haljala tee 1, tel 660 0152

www.mercedes-benz.ee Mercedes-Benz peaesindus Eestis AS Silberauto: Tallinn, Järvevana tee 11

Traditsiooniline
*Kaubanduskoja
Kevadboll*

12. aprillil algusega kell 19.00 restoranis Gloria

Taas on tärkamas kevad ning kätte jõudmas ka iga-aastane Kaubanduskoja Kevadboll. Pidulik üritus leiab aset laupäeval, **12. aprillil** ikka restoranis **Gloria** (Müürivahe tn 2, Tallinn).

Märkige see kuupäev oma kalendrisse ning tulge ja veetke üks meeleolukas ja glamuurne õhtu koos teiste Kaubanduskoja liikmetega aasta ühel pidulikumat koosviibimisel.

Muusika eest hoolitsevad seekord *Uku Siviste* ja *Kristjan Kasearu*, ei puudu ka kuumad ning kirglikud tantsuetteasted ning palju muud meelelahutust.

Lisaks loomulikult suussulavad hõrgud road *Dimitri Demjanovi* meeskonnalt.

Kutse hind (kehtib kahele) 12. märtsini 78 eurot, hiljem 87 eurot. Hindadele lisandub käibemaks.

Kohtumiseni ballil!

Info ja registreerimine: Priit Raamat | Tel: 604 0087 | e-post: Priit.Raamat@koda.ee

